

Jerzy Kruppé

Frombork, pow. Braniewo. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 5, 242-243

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

FROMBORK, pow. Braniewo
Stanowisko 1

Konserwator Zabytków Archeologicz-
nych w Olsztynie

Badania prowadził dr Jerzy Kruppé. Finansował WKZ w Olsztynie. Trzymasty sezon badań. Zespół katedralny średniowieczny i nowożytny.

Badania koncentrowały się wokół problemu południowego wjazdu do warowni. Założono w tym celu dwa nowe wykopy - 43, odc. A-F i 44, odc. C-D oraz eksplorowano dalszych 14 odcinków zeszłorocznego wykopu 39. Badaniami objęto powierzchnię 450 m² o kubaturze warstw powyżej 1000 m³.

Odsłonięto większą część zarysu wielobocznego angułu ceglanego z I poł. XVI w. Czoło jego, usytuowane na osi bramy południowej znajdowało się od niej w odległości 24,5 m. Pełna szerokość obiektu nie jest jeszcze znana, gdyż jego partia wschodnia została silnie zniszczona a wynosiła przypuszczalnie ok. 20 m. Eksplorowano przede wszystkim wnętrze korpusu budowli, gdzie natrafiono na dalsze filary prostokątne podtrzymujące strop nad piwnicą. Łącznie było ich trzy. Podłogę stanowił drobny bruk kamienny zalegający na głębokości 520 cm. Obok odsłoniętej w roku ubiegłym niszy w ścianie zachodniej angułu natrafiono na drugą jednakże z otworem strzelniczym o wymiarach 150 x 170 cm i wysokości 205 cm w szczycie łuku sklepienia. Nad nią odsłonięto resztki strzelnicy z wyższego poziomu. W części wschodniej obiektu, natrafiono także na dolny poziom trzech strzelnic jednakże silnie zniszczonych. Badania tej części angułu będą jeszcze kontynuowane.

W południowo-zachodnim narożniku piwnicy serwano bruk oraz kontynuowano eksplorację w celu zbadania posadowienia korpusu obiektu. Stopę fundamentową osiągnięto na głębokości przeciętnie 7 m. Ustalono jednocześnie, że bruk był już drugim poziomem użytkowania piwnicy angułu. Pierwszy w postaci warstwy zbitej gliny znajdował się poniżej o ok. 40 cm. W tej sytuacji wydaje się, iż odsłonięte filary nie pochodzą z pierwotnego założenia obiektu. Całość piwnicy zasypana była w dużej części jałową ziemią a jedynie jej partię północną w dolnej części pokrywała zapyłkowa warstwa kulturowa. Zawierała ona fragmenty naczyń ceramicznych, kafli, wyrobów szklanych i metalowych oraz kości zwierzęce. Znalezione szeląg ryski Karola Gustawa pozwala datować jej powstanie na 2 poł. XVII w.

Wykop 43 usytuowany po linii północ-południe miał na celu uzyskanie przekroju terenu wzdłuż zachodniej ściany angułu poczynając od południowej linii murów obronnych. Odsłonił on ich fundament sadowiony

w wąskim wykopie wykonany z kamieni polnych i zalegający do głębokości 3 m. W odległości ok. 3 m od linii muru obronnego zasykał się głęboki wkop pod szyję angułu a dalej na południe pod jego korpus. W odcinkach D-F natrafiono na mur ceglany równoległy do zachodniej ściany angułu. Ciągnął się on w odległości 4,5 m od niego. Miał on grubość 1 m i nosił ślady oszczędnych przemurowań łącznie z dostawieniem przypory od wewnątrz. Mur ten wiązadł należał z podjętą przez stacjonujących we Fromborku Szwedów w latach 1626-1630 rozbudową fortyfikacji zewnętrznych.

Eksploracja warstw pomiędzy angułem a wspomnianym murem nie została jeszcze zakończona, a prace przerwano na głębokości 4 m. Warstwy te obfitowały w smalsiska typu fragmentów naczyń ceramicznych, kafli, wyrobów szklanych, szczątków organicznych w tym przede wszystkim kości drobiu i ryb. Znalezione tu także 8 monet szwedzkich i pruskich z 2 poł. XVII w. Warstwy te miały wyraźny charakter mieszkowy, przypuszczalnie z połowy XVII w.

FROMBORK, pow. Braniewo
Stanowisko 3

Konservator Zabytków Archeologicznych i Muzeum Mazurskie w Olsztynie

Badania prowadzili mgr Włodzimierz Kieśliska-Odojowa /wykop Nr 2/ i dr Jerzy Kruppé /wykop Nr 1/. Finansował WKZ w Olsztynie. Pierwszy i drugi sezon badań. Osada, średniowiecze i okres nowożytny /XIV - XVI - XVIII w./

Rynek - wykop 2

Wykop założono między ulicą wylotową, a południowo-wschodnią pierzeją rynku. W ówiartkach A-B odsłonięto fundamenty zabudowy XVI-wiecznej. Warstwy eksplorowane w obrębie piwnic dostarczyły materiału pochodzącego z XVI-XVIII w. oraz ślady warstwy średniowiecznej i wczesnośredniowiecznej. W ówiartkach C-D, w obrębie podwórza budynku mieszkalnego, uchwycono niesakłócony układ warstw pochodzących od IX-wiecznej do XIV-wiecznej. Strop warstwy współczesnej wystąpił na głębokości 3,95 m n.p.m. Calec w tej części wykopu na głębokości 0,45 m n.p.m. W warstwie średniowiecznej natrafiono na fragmenty drewnianej zabudowy średniowiecznej, najprawdopodobniej zabudowa mieszkalna oraz na konstrukcje drewniane związane być może z urzędzeniami portowymi. Z warstwy średniowiecznej pochodzi materiał ceramiczny oraz takie zabytki jak: ciężarki do sieci, przęślik, paciorek, fragmenty grzebienia, przedmioty żelazne /gwoździe, noże/. Na uwagę zasługuje duża ilość materia-